

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету менеджменту

_____ І.Г. Шавкун
(підпис) (ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 2022

ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки _____ бакалавра
(назва освітнього ступеня)

денної (очної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності _____ 073-Менеджмент

(шифр, назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ Менеджмент міжнародного бізнесу
(назва)

Укладач О.О. Головань, к.ф.-м.н., доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту ЗЕД

Протокол №10 від "4" січня 2022 р.
Завідувач кафедри _____ БАіМЗЕД

_____ Д.Т. Бікулов
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету менеджменту

Протокол №6 від "4" січня 2022 р.
Голова науково-методичної ради _____
факультету менеджменту

_____ О.В. Юдіна
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань 07 Управління і адміністрування (шифр і назва)	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
	Кількість кредитів – 5	Обов’язкова	
		Цикл дисциплін професійної підготовки освітньої програми	
Спеціальність 073 Менеджмент (шифр і назва)	Загальна кількість годин – 150	Семестр:	
		4-й	4-й
Освітньо-професійна програма Менеджмент міжнародного бізнесу (назва)	Змістових модулів – 8	Лекції	
		32 год.	8
		Практичні	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів –16	16 год.	8
		Самостійна робота	
		102 год.	134
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Інфраструктурне забезпечення міжнародного бізнесу» є набуття здобувачами вищої освіти системних знань про глобальну систему господарювання та її інфраструктурну підсистему, роль інфраструктури у розвитку економіки країн світу та міжнародних економічних відносин; набуття вмінь урахувати інфраструктурні аспекти в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю підприємства та бізнес-плануванні.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Інфраструктурне забезпечення міжнародного бізнесу» є:

- набуття вмінь самостійно аналізувати економічну реальність;
- набуття навичок використовувати системний підхід в економічних дослідженнях і плануванні бізнес-процесів;
- засвоєння знань стосовно ролі інфраструктури в економічному зростанні та розвитку зовнішньоекономічного співробітництва країн, у здійсненні міжнародного бізнесу;
- набуття навичок дослідження інфраструктурних особливостей окремих країн;
- набуття вмінь планування зовнішньоекономічних операцій з урахування їх інфраструктурного забезпечення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
Результати навчання	
РН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень	Методи навчання: словесні, наочні, пояснювально-ілюстративні, аналітичні, дослідницькі Контрольні заходи: - тестування; - практичні завдання: аналіз біржових товарів; дослідження привабливості закордонного ринку для українського експортера; визначення ризиків для європейського виробника при експорті товару в Україну; визначення вартості морського
РН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	
РН18. Вміти формувати цілі функціонування міжнародних організацій, визначати місію та цілі міжнародної діяльності, організовувати їх реалізацію, планувати виробничу діяльність,	

управляти процесами прийняття управлінських рішень у міжнародному бізнесі;	перевезення; оцінка ефективності виставкових заходів.
РН22. Здатність до наукового дослідження кон'юнктури світових товарних ринків, транснаціоналізації, регіоналізації та глобалізації світового господарства та оформлення їх результатів у вигляді наукових праць.	- самостійні творчі роботи: визначення митної вартості товару та митних платежів; проведення комплексного дослідження зарубіжного ринку.
Компетентності	
СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації, що діє на національному та міжнародному ринках .	<u>Методи навчання:</u> словесні, наочні, пояснювально-ілюстративні, аналітичні, дослідницькі <u>Контрольні заходи:</u>
СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, враховуючи фактори впливу на зовнішньоекономічну діяльність.	- тестування; - практичні завдання: аналіз біржових товарів; дослідження привабливості закордонного ринку для українського експортера; визначення ризиків для європейського виробника при експорті товару в Україну; визначення вартості морського перевезення; оцінка ефективності виставкових заходів.
СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації	- самостійні творчі роботи: визначення митної вартості товару та митних платежів; проведення комплексного дослідження зарубіжного ринку.
СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом з врахуванням мінливості міжнародного середовища	
СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення з використанням іноземного досвіду.	
СК13. Розуміти принципи і норми вітчизняного та міжнародного права та використовувати їх у професійній діяльності.	
СК18. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики й дисбаланс глобального розвитку, їх вплив на функціонування міжнародного бізнесу	

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення навчальної дисципліни «Інфраструктурне забезпечення міжнародного бізнесу» базується на теоретичних положеннях класиків менеджменту, маркетингу, економічної теорії. Основою вивчення є теоретичні положення щодо управління організаціями, налагодження та координації їх роботи в сучасних умовах ринку. Курс пов'язаний з дисциплінами: «Історія менеджменту», «Теорія організацій», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» і є базою для вивчення дисциплін: «SEO-менеджмент в міжнародному бізнесі», «Стратегічний менеджмент».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інфраструктури зовнішньоекономічної діяльності

Тема 1. Сутність та форми зовнішньоекономічної діяльності

Сутність зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. Прямий і непрямий експорт. Спільне підприємництво та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки.

Умови функціонування підприємств на зовнішніх ринках. Вивчення та аналіз умов ринку.

Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки. Способи встановлення контактів з потенційним партнером.

Змістовий модуль 2. Бізнес-інфраструктура зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Тема 2. Бізнес-інфраструктура ЗЕД

Сутність бізнес-інфраструктури. Основні елементи бізнес-інфраструктури ринку. Суб'єкти бізнес-інфраструктури зовнішньоекономічної діяльності.

Функції міжнародних товарних бірж. Класифікація товарних бірж. Міжнародні аукціони.

Роль торгово-промислових палат (ТПП) в сфері організації міжнародного економічного співробітництва. Завдання торгово-промислових палат. Стратегічні напрями діяльності торгово-промислових палат України.

Функції агентств інвестиційного розвитку. Роль спеціалізованих банків у зовнішньоекономічній діяльності. Сутність технопарків та особливості їх розвитку.

Міжнародні інвестиційні виставки та їх роль. Функції бізнес-інфраструктурного забезпечення. Інноваційна інфраструктура ЗЕД.

Змістовий модуль 3. Правове забезпечення міжнародної діяльності

Тема 3. Правова складова інфраструктури міжнародного бізнесу

Органи управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні. Компетенції органів місцевого регулювання зовнішньоекономічною діяльністю.

Основні документи в сфері міжнародної торгівлі. Віденська конвенція 1980. Правові ризики зовнішньоекономічної діяльності. Типовий контракт МТП міжнародної купівлі-продажу.

Стандартизація та сертифікація імпортованих товарів. Система та види сертифікації в Україні. Сертифікація походження українських товарів. Форми сертифікатів походження. Міжнародна стандартизація.

Змістовий модуль 4. Система митного забезпечення міжнародного бізнесу

Тема 4. Митна складова зовнішньоекономічної діяльності

Поняття і значення митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правові засади регулювання митної діяльності. Митний контроль зовнішньоекономічної діяльності.

Завдання і функції митних органів. Тарифне та нетарифне регулювання ЗЕД. Митні конвенції.

Митне оформлення товару при імпорті та експорті. Митні режими. Види мита. Базисні умови поставки Incoterms-2020. Митна вартість товару. Функції митної вартості. Методи визначення митної вартості. Код УКТ ЗЕД та його структура. Митна декларація та її види.

Змістовий модуль 5. Система страхового забезпечення міжнародного бізнесу

Тема 5. Страхування в зовнішньоекономічній діяльності

Сутність та причини виникнення ризиків зовнішньоекономічної діяльності. Критерії класифікації ризиків ЗЕД. Ризик країни. Банківський ризик. Валютний ризик. Ризик контрагента. Макроекономічні ризики. Інформаційний ризик. Інноваційний ризик.

Основні методи управління ризиками в ЗЕД. Організація страхової діяльності. Сутність і роль страхування у ЗЕД підприємств. Методи та інструменти страхування. Основні види страхування ЗЕД. Основні пункти договору страхування ЗЕД. Документи, необхідні для отримання страхового відшкодування. Специфіка страхування вантажів при експортно-імпортованих операціях.

Змістовий модуль 6. Транспортна інфраструктура міжнародного бізнесу

Тема 6. Транспортне забезпечення міжнародного бізнесу

Особливості транспортних послуг. Сутність міжнародних перевезень. Класифікація транспортних операцій. Характеристика основних видів транспорту. Критерії вибору виду транспорту.

Сутність та особливості світового фрахтового ринку. Форми організації перевезень у міжнародному судноплаванні. Характеристика міжнародних лінійних перевезень. Міжнародне трампове судноплавання. Характеристика видів фрахтування.

Організація міжнародних повітряних вантажних перевезень. Правове регулювання міжнародних повітряних вантажних перевезень.

Умови міжнародних автомобільних перевезень. Роль транспортного посередництва у міжнародних транспортних операціях. Види і форми посередництва в міжнародних транспортних операціях.

Змістовий модуль 7. Маркетингова складова міжнародного бізнесу

Тема 7. Маркетингова складова інфраструктури

Сутність міжнародної маркетингової діяльності. Роль маркетингових досліджень в ЗЕД. Основні види дослідницьких проектів. Сутність первинної та вторинної інформації. Методи збору первинної та вторинної інформації. Класифікація методів проведення досліджень.

Зовнішнє середовище організації. Макро- та мікросередовище організації. Аналіз факторів макросередовища підприємства. Сутність PEST-аналізу. Політико-правові та економічні фактори зовнішнього середовища. Профіль зовнішнього середовища.

Сутність та цілі сегментації ринку. Ознаки та критерії сегментації ринку. Критерії оцінювання цільових сегментів. Сутність позиціонування товару на ринку. Стратегії позиціонування товару. Комплекс маркетингу та його структура

Змістовий модуль 8. Інформаційна інфраструктура підтримки міжнародної діяльності

Тема 8. Інформаційна складова міжнародної діяльності

Основні поняття міжнародної інформації і міжнародних інформаційних відносин. Міжнародна інформаційна діяльність. Поняття міжнародної інформації. Предмет міжнародних інформаційних відносин. Об'єкти та суб'єкти міжнародних інформаційних відносин. Функції міжнародної інформації. Види інформації. Інтернет-ресурси для дослідження ринку.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/дф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.			
1	2	3	2	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15/15	6/2	4	1	2	1	9	13	2	5	7
2	15/15	6/2	4	1	2	1	9	13	2	5	7
3	15/15	4/2	2	1	2	1	11	13	2	5	7
4	15/15	8/2	6	1	2	1	7	13	2	7	9
5	15/15	6/2	4	1	2	1	9	13	2	5	7
6	15/15	6/2	4	1	2	1	9	13	2	5	7
7	15/15	8/2	6	1	2	1	7	13	2	5	7
8	15/15	4/2	2	1	2	1	11	13	2	7	9
Усього за змістові модулі	120	48/16	32	8	16	8	72	104	16	44	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30						30	30	30	10	40
Загалом	150	48	32	8	16	8	102	134	46	54	100

5. Теми лекційних занять

№ ЗМ	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Тема 1. Сутність та форми зовнішньоекономічної діяльності	4	1
2	Тема 2. Бізнес-інфраструктура ЗЕД	4	1
3	Тема 3. Правова складова інфраструктури міжнародного бізнесу	2	1
4	Тема 4. Митна складова зовнішньоекономічної діяльності	6	1
5	Тема 5. Страхування в зовнішньоекономічній діяльності	4	1
6	Тема 6. Транспортне забезпечення міжнародного бізнесу	4	1
7	Тема 7. Маркетингова складова інфраструктури	6	1
8	Тема 8. Інформаційна складова міжнародної діяльності	2	1
Разом		32	8

6. Теми практичних занять

№ ЗМ	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Тема 1. Сутність та форми зовнішньоекономічної діяльності	2	1
2	Тема 2. Бізнес-інфраструктура ЗЕД	2	1
3	Тема 3. Правова складова інфраструктури міжнародного бізнесу	2	1
4	Тема 4. Митна складова зовнішньоекономічної діяльності	2	1
5	Тема 5. Страхування в зовнішньоекономічній діяльності	2	1
6	Тема 6. Транспортне забезпечення міжнародного бізнесу	2	1
7	Тема 7. Маркетингова складова інфраструктури	2	1
8	Тема 8. Інформаційна складова міжнародної діяльності	2	1
Разом		16	8

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

Зміст та методичні рекомендації до виконання оформлення завдань містяться:

1) Бікулов Д.Т., Головань О.О., Олійник О.М., Маркова С.В. Інфраструктурне забезпечення бізнес-процесів у зовнішньоекономічній діяльності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 96 с.

2) Інфраструктурне забезпечення бізнес-процесів у зовнішньоекономічній діяльності : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» / Бікулов Д. Т., Головань О. О., Олійник О. М., Маркова С. В., Чкан А. С., Маказан Є. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 84 с.

3) на сторінці курсу в Moodle <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7689>

№ ЗМ	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання*	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Тестування	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тест 1) 1. ЗЕД суб'єктів господарської діяльності України здійснюється: 2. Реекспорт товарів – це: 3. Загальні принципи ЗЕД – це: 4. До основних видів ЗЕД не відносять: 5. ЗЕД на підприємстві займається:	Тестове питання оцінюється максимально в 0,4 бали. Загалом передбачено виконання 5 завдань: – 0,4 бали за правильну відповідь; – 0 балів – неправильна відповідь.	2
	Практичне завдання – визначення проблем при виході компанії на зовнішні ринки	Визначте проблеми, з якими стикаються компанії, що діють на ринку luxury goods, при виході на закордонні ринки. Розробіть анкету для вивчення даного ринку, проаналізуйте результати з використанням сучасних методів аналізу інформації.	Виконання вправ та розв'язання ситуативних практичних завдань: – 5 балів – завдання виконано повністю із обґрунтуванням розрахунків; виявлено знання та практичні навички на високому рівні, є власні висновки. – 4 бали – завдання виконано, проте без обґрунтування розрахунків; виявлено знання та практичні навички на достатньому рівні; – 3 бали – завдання виконано з помилками, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні; – 2 бали – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні; – 1 бал – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на низькому рівні; – 0 балів – завдання не виконано.	5
Усього за ЗМ 1	2			7
2	Тестування	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тест 2) 1. Яку із перелічених функцій виконує Торгово-промислова палата: 2. За якою ознакою об'єднуються підприємства у складі Торгово-промислової палати: 3. Товарна біржа - це: 4. Аукціон – це: 5. До товарів, що продаються на товарних біржах, належать:	Тестове питання оцінюється максимально в 0,4 бали. Загалом передбачено виконання 5 завдань: – 0,4 бали за правильну відповідь; – 0 балів – неправильна відповідь.	2
	Практичне завдання – аналіз біржових товарів	Дати характеристику основним класам біржових товарів. Навести приклади бірж, які здійснюють операції з цими товарами. Відповідь оформити у вигляді таблиці.	Виконання вправ та розв'язання ситуативних практичних завдань:	5

		<table><tr><td>Назва класу</td><td>Характерні риси товарів</td><td>Назва біржі</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Назва класу	Характерні риси товарів	Назва біржі				<p>– 5 балів – завдання виконано повністю із обґрунтуванням розрахунків; виявлено знання та практичні навички на високому рівні, є власні висновки.</p> <p>– 4 бали – завдання виконано, проте без обґрунтування розрахунків; виявлено знання та практичні навички на достатньому рівні;</p> <p>– 3 бали – завдання виконано з помилками, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні;</p> <p>– 2 бали – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні;</p> <p>– 1 бал – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на низькому рівні;</p> <p>– 0 балів – завдання не виконано.</p>	
Назва класу	Характерні риси товарів	Назва біржі								
Усього за ЗМ 2	2			7						
3	Тестування	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тест 3) 1. Який орган має право змінювати ставки ввізного мита: 2. Який орган встановлює і змінює ставки ввізного мита на підакцизні товари: 3. Який орган є найвищим органом державного управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні: 4. Які функції виконує Кабінет Міністрів України при регулюванні зовнішньоекономічної діяльності: 5. Які із перелічених методів відносяться до економічних інструментів регулювання:	Тестове питання оцінюється максимально в 0,4 бали. Загалом передбачено виконання 5 завдань: – 0,4 бали за правильну відповідь; – 0 балів – неправильна відповідь.	2						
	Практичне завдання – дослідження привабливості закордонного ринку для українського експортера	Користуючись посиланням https://trade.ec.europa.eu/tradehelp/ , проаналізувати інформацію, необхідну експортеру з Запорізького регіону, що планує продавати вироблену продукцію на ринок ЄС: - вимоги до експортної продукції; - вимоги до маркування продукції; - ставки митних податків; - ставки внутрішніх податків; - вимоги до якості товарів. Країну обрати з переліку країн ЄС. Запропонувати 5 варіантів продукції, в якій можуть бути зацікавлені європейські партнери. Інформацію оформити у вигляді порівняльної таблиці.	Виконання вправ та розв’язання ситуативних практичних завдань: – 5 балів – завдання виконано повністю із обґрунтуванням розрахунків; виявлено знання та практичні навички на високому рівні, є власні висновки. – 4 бали – завдання виконано, проте без обґрунтування розрахунків; виявлено знання та практичні навички на достатньому рівні; – 3 бали – завдання виконано з помилками, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні; – 2 бали – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні; – 1 бал – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на низькому рівні; – 0 балів – завдання не виконано.	5						
Усього за ЗМ 3	2			7						

4	Тестування	<p>Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тест 4)</p> <p>1. Експортне мито – це:</p> <p>2. Імпортне мито – це:</p> <p>3. Метою запровадження преференційного мита є:</p> <p>4. Який вид мита сплачується по більшій сумі нарахування:</p> <p>5. Яке із наведених визначень відповідає поняттю експортна квота:</p>	<p>Тестове питання оцінюється максимально в 0,4 бали. Загалом передбачено виконання 5 завдань:</p> <p>– 0,4 бали за правильну відповідь;</p> <p>– 0 балів – неправильна відповідь.</p>	2
	Самостійна творча робота – визначення митної вартості товару та митних платежів	<p>Український імпортер планує закупити партію шампанського (вина ігристого) іноземного виробництва.</p> <p>Імпортер отримав комерційну пропозицію від посередника на поставку 50 000 л ігристого вина розлитого у діжки загальною вартістю 30 000 дол. США на умовах поставки FAS Варна (Болгарія). Комісійні посередника 2%.</p> <p>Вартість транспортування до порту Чорноморськ становить 5 000 євро. Страхова премія за угодою страхування передбачена у розмірі 400 євро. Вартість завантаження партії в Варні 500 євро. Вартість розвантаження партії з судна у Чорноморському порту становить 600 євро. Вартість перевезення до складу у м. Одеса – 1200 грн. Розмір ввізного мита в Україну становить 0,25 євро за 1 л. Ставка акцизного податку в Україні становить 11,65 грн. за 1 л. Ставка податку на додану вартість становить 20%.</p> <p>Після ввезення партії товарів на митну територію України імпортер планує розмістити її на складі у м. Одесі. Вартість зберігання складає 3000 євро.</p> <p>Розлив вина у пляшки 0,75л, відповідне маркування та пакування складає 5000 євро.</p> <p>Визначити собівартість пляшки шампанського (ігристого вина) 0,75 л. Офіційні курси валют: 1 євро – 29,25 грн., 1 дол. США – 26,97 грн.</p>	<p>Виконання вправ та розв’язання ситуативних практичних завдань:</p> <p>– 7 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки вірні, зроблено власні висновки;</p> <p>– 6 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки вірні, власні висновки відсутні;</p> <p>– 5 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки мають незначні неточності, власні висновки відсутні;</p> <p>– 4 балів – відповідь повна, однак виклад матеріалу нелогічний, розрахунки невірні, відсутні власні висновки;</p> <p>– 3 балів – відповідь не в повній мірі (більше 50 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки;</p> <p>– 2 бали – відповідь не в повній мірі (до 30% необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки;</p> <p>– 1 бали – відповідь не в повній мірі (до 10 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки;</p> <p>– 0 балів – відповідь відсутня або невірна.</p>	7
Усього за ЗМ 4	2			9
5	Тестування	<p>Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тест 5)</p> <p>1. Основними групами ризиків у ЗЕД є:</p> <p>2. Морське страхування включає:</p> <p>3. Функціями страхування є:</p> <p>4. Ризики, пов’язані з вибором іноземного партнера, включають:</p> <p>5. Інформаційні ризики пов’язані з:</p>	<p>Тестове питання оцінюється максимально в 0,4 бали. Загалом передбачено виконання 5 завдань:</p> <p>– 0,4 бали за правильну відповідь;</p> <p>– 0 балів – неправильна відповідь.</p>	2
	Практичне завдання – визначити ризики для європейського виробника при експорті товару в Україну	<p>Визначити ризики для європейського виробника при експорті товару в Україну, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ризик країни; - макроекономічні ризики; - банківські ризики; - валютні ризики; - ризик контрагента; - інформаційний ризик тощо. 	<p>Виконання вправ та розв’язання ситуативних практичних завдань:</p> <p>– 5 балів – завдання виконано повністю із обґрунтуванням розрахунків; виявлено знання та практичні навички на високому рівні, є власні висновки.</p> <p>– 4 бали – завдання виконано, проте без обґрунтування розрахунків; виявлено знання та практичні навички на достатньому рівні;</p> <p>– 3 бали – завдання виконано з помилками, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні;</p>	5

			– 2 бали – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні; – 1 бал – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на низькому рівні; – 0 балів – завдання не виконано.	
Усього за ЗМ 5	2			7
6	Тестування	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тест 6) 1. Інвойс – це: 2. В інвойсі обов’язково повинні бути зазначені: 3. У залежності від виду транспорту розрізняють транспортні операції: 4. Перевагами морського виду транспорту є: 5. Перевагами повітряного транспорту є:	Тестове питання оцінюється максимально в 0,4 бали. Загалом передбачено виконання 5 завдань: – 0,4 бали за правильну відповідь; – 0 балів – неправильна відповідь.	2
	Практичне завдання – визначення вартості морського перевезення	Фрахтувальнику необхідно перевезти з Мексиканської затоки (Новий Орлеан) до Новоросійську 31 000 т пшениці. Середні значення характеристик балкерів світового флоту дедвейтом близько 33 000 т такі: - при швидкості 14,7 вузлів витрати палива на головний двигун у вантажі – 35,7 т/добу; - витрати палива на головний двигун у баласті – 28 т/добу; - витрати дизельного палива на роботу допоміжних механізмів – 2 т/добу при переходах та стоянці. Дані, що характеризують рейс: - відстань перевезення (від Нового Орлеану до Новоросійська) – 6466 миль; - час навантаження у Новому Орлеані – 5 діб; - норми вивантаження у Новоросійську – 3 000 т/добу; - ціна 1 т мазуту (для головного двигуна) – 100 дол.; - ціна 1 т дизельного палива (для допоміжних механізмів) – 180 дол.; - витрати на портові збори – 50 000 дол.; - коефіцієнт для визначення ходового часу – $k=1,05$; - тайм-чартерний еквівалент як показник поточного рівня цін на ринку балкерів дедвейтом 30 000 -35 000 т, за даними консультаційної фірми, складає 8 500 дол. за судно на добу. Визначити: 1. Тривалість рейсу (на стоянці, з вантажем, у баласті). 2. Витрати у рейсі. 3. Ставку фрахту за перевезення 1 т пшениці.	Виконання вправ та розв’язання ситуативних практичних завдань: – 5 балів – завдання виконано повністю із обґрунтуванням розрахунків; виявлено знання та практичні навички на високому рівні, є власні висновки. – 4 бали – завдання виконано, проте без обґрунтування розрахунків; виявлено знання та практичні навички на достатньому рівні; – 3 бали – завдання виконано з помилками, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні; – 2 бали – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на середньому рівні; – 1 бал – завдання виконано не в повному обсязі, виявлено знання та практичні навички на низькому рівні; – 0 балів – завдання не виконано.	5
Усього за ЗМ 6	2			7
7	Тестування	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тест 7) 1. Міжнародні маркетингові дослідження – це: 2. Об’єктом міжнародних маркетингових досліджень є: 3. Основними завданнями міжнародних маркетингових досліджень є: 4. Цілями міжнародних маркетингових досліджень можуть бути:	Тестове питання оцінюється максимально в 0,4 бали. Загалом передбачено виконання 5 завдань: – 0,4 бали за правильну відповідь; – 0 балів – неправильна відповідь	2

	Практичне завдання – розрахунок ефективності участі та проведення міжнародного виставкового заходу.	5. Міжнародна сегментація ринку – це: Розрахувати вартість участі у міжнародному виставковому заході для компанії та ефективність проведення цього заходу для ТПП (завдання 6.1 у навчальному посібнику Бікулов Д.Т., Головань О.О., Олійник О.М., Маркова С.В. Інфраструктурне забезпечення бізнес-процесів у зовнішньоекономічній діяльності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 96 с.)	Виконання вправ та розв’язання ситуативних практичних завдань: – 5 балів – завдання виконано відповідно до вимог в повному обсязі; – 4 бали – завдання виконано відповідно до вимог в повному обсязі, однак є певні недоліки в поданні та оформленні матеріалу; – 3 бали – завдання виконано не в повному обсязі, частина питань залишилася не розкритою, матеріал оформлено без недоліків; – 2 бали – завдання виконано не в повному обсязі, частина питань залишилася не розкритою, матеріал оформлено з недоліками; – 1 бал – завдання виконано не в повному обсязі, частина питань залишилася не розкритою, матеріал оформлено з суттєвими недоліками; – 0 балів – завдання не виконано.	5
Усього за ЗМ 7	2			7
8	Тестування	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тест 8) 1. Міжнародна інформація -це: 2. Джерелами міжнародної інформації є: 3. До первинних джерел інформації відносять: 4. Критеріями оцінки зарубіжного ринку можуть бути: 5. Для дослідження ринку можна використовувати Інтернет-ресурси:	Тестове питання оцінюється максимально в 0,4 бали. Загалом передбачено виконання 5 завдань: – 0,4 бали за правильну відповідь; – 0 балів – неправильна відповідь	2
	Самостійна творча робота – проведення комплексного дослідження зарубіжного ринку	Провести дослідження зарубіжного ринку, оцінивши для вітчизняного експортера товару: - розмір ринку, потенціал його зростання; - умови виходу (квоти, мита, тарифи, ліцензії, довідки); - рівень конкуренції; - існуючі бар’єри (нетарифні, економічні, політичні); - культурну та географічну близькість країни; - ментальність покупців	Виконання вправ та розв’язання ситуативних практичних завдань: – 7 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки вірні, зроблено власні висновки; – 6 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки вірні, власні висновки відсутні; – 5 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки мають незначні неточності, власні висновки відсутні; – 4 балів – відповідь повна, однак виклад матеріалу нелогічний, розрахунки невірні, відсутні власні висновки; – 3 балів – відповідь не в повній мірі (більше 50 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки; – 2 бали – відповідь не в повній мірі (до 30% необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки; – 1 бали – відповідь не в повній мірі (до 10 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки; – 0 балів – відповідь відсутня або невірна.	7
Усього за ЗМ 8	2			9
Усього за ЗМ	16			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Зміст завдань містяться на сторінці курсу в Moodle <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7689>

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання*	Усього балів
1	2	3	4	5
	Контрольне тестування	<p>Проходження он-лайн тесту в системі Moodle:</p> <ol style="list-style-type: none"> Інфраструктура товарного ринку – це : Організаційно-технічна структура товарного ринку включає: Товарна біржа - це: Аукціон - це: До товарів, що продаються на товарних біржах, належать: Міжнародні товарні біржі виконують наступні основні функції: Хеджування - це: За номенклатурою товарів, що реалізуються, біржі розподіляються на: Інфраструктурне забезпечення ЗЕД включає: Міжнародні перевезення – це: У залежності від виду транспорту розрізняють транспортні операції: Перевагами морського виду транспорту є: Перевагами повітряного транспорту є: Недоліками автомобільного транспорту є: 	<p>Тестовий контроль знань передбачає виконання підсумкового тесту в системі Moodle. Загальна кількість завдань в підсумковому тесті 16, кожне питання оцінюється в 1 бал:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 бал – правильна відповідь; – 0 балів – неправильна відповідь. 	16
	Опитування	<p>Надати розгорнуту відповідь на два запитання з переліку:</p> <p>середовища.</p> <ol style="list-style-type: none"> Визначення інфраструктури товарного ринку. Складові ринкової інфраструктури та їх характеристики. Товарні біржі та їх функції. Міжнародні аукціони. Показники оцінювання стану та розвитку інфраструктури товарного ринку. Інфраструктурне забезпечення ЗЕД. Система митного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. Митний тариф. Види мита. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. Фактори, що впливають на вибір транспорту. Специфіка та особливості видів транспорту. Базисні умови поставки товарів. Основні функції, які виконують суб'єкти бізнес-інфраструктури зовнішньоекономічної діяльності регіону. Роль торгово-промислових палат у сприянні розвитку зовнішньоекономічних зв'язків. Ресстрація підприємства як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності. Сертифікація походження товарів та послуг в Україні. 	<p>Відповідь на теоретичне питання – максимальна оцінка 7 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 7 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, подано приклади, зроблено власні висновки; – 6 балів – відповідь повна, матеріал викладено логічно, структуровано, однак відсутні приклади та власні висновки; – 5 балів – відповідь неповна (до 80 % необхідного обсягу), матеріал викладено з незначними недоліками; – 4 бали – відповідь неповна (до 60 % необхідного обсягу), матеріал викладено з незначними недоліками; – 3 бали – відповідь неповна (до 50 % необхідного обсягу), матеріал викладено з незначними недоліками, відсутні приклади та власні висновки – 2 бали – відповіді не в повній мірі (до 30 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення у відповіді або визначені невірно, відсутні приклади та власні висновки; – 1 бал – відповіді не в повній мірі (до 10 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення у відповіді або визначені невірно, відсутні приклади та власні висновки; – 0 балів – відповідь відсутня або невірна. 	7*2=14

		17. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД). Структура коду УКТ ЗЕД. 18. Логістична складова забезпечення зовнішньоекономічної діяльності..		
	Розв'язання ситуаційного завдання	Український імпортер планує закупити партію шампанського (вина ігристого) іноземного виробництва. Імпортер отримав комерційну пропозицію від посередника на поставку 40 000 л ігристого вина розлитого у діжки загальною вартістю 35 000 дол. США на умовах поставки FAS Варна (Болгарія). Комісійні посередника 2%. Вартість транспортування до порту Чорноморськ становить 6000 євро. Страхова премія за угодою страхування передбачена у розмірі 400 євро. Вартість завантаження партії в Варні 700 євро. Вартість розвантаження партії з судна у Чорноморському порту становить 650 євро. Вартість перевезення до складу у м. Одеса – 2000 грн. Визначити митну вартість, мито, акциз та ПДВ.,	Розв'язання ситуаційного завдання – максимальна оцінка 10 балів: – 10 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки вірні, зроблено власні висновки; – 9 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки вірні, власні висновки відсутні; – 8 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки мають незначні неточності, власні висновки відсутні; – 7 балів – відповідь повна, матеріал викладено логічно, структуровано, однак з незначними недоліками, розрахунки мають неточності, власні висновки відсутні; – 6 балів – відповідь повна, однак виклад матеріалу нелогічний, розрахунки невірні, відсутні власні висновки; – 5 балів – відповіді не в повній мірі (більше 50 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки; – 4 бали – відповіді не в повній мірі (до 40 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки; – 3 бали – відповіді не в повній мірі (до 30 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки; – 2 бали – відповіді не в повній мірі (до 20 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки; – 1 бал – відповіді не в повній мірі (до 10 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки; – 0 балів – відповідь відсутня або невірна.	10
Усього за підсумковий семестровий контроль	3			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бікулов Д.Т., Головань О.О., Олійник О.М., Маркова С.В. Інфраструктурне забезпечення бізнес-процесів у зовнішньоекономічній діяльності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 96 с.

2. Інфраструктурне забезпечення бізнес-процесів у зовнішньоекономічній діяльності : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» / Бікулов Д. Т., Головань О. О., Олійник О. М., Маркова С. В., Чкан А. С., Маказан Є. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 84 с.

3. Шубін. І.В., Сорока О.О., Агбаш В. Л., Азарян О. М. Інфраструктура товарного ринку : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. реком. МОНУ. Київ : НМЦВО МОІН України, НФЦ "Студцентр", 2002. 608 с.

4. Рум'янцев А. П., Рум'янцева Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. для студ. ВУЗів. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. –377 с.

5. Прокопенко О. В., Школа В. Ю., Дегтяренко О. О., Махнуша С. М. Інфраструктура товарного ринку : навчальний посібник рекомендовано МОН України. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 296 с.

Додаткова:

1. Sustainable infrastructure for competitiveness and inclusive growth. URL : <https://publications.iadb.org/publications/english/document/Sustainable-infrastructure-for-competitiveness-and-inclusive-growth.pdf> (дата звернення: 12.10.2021)

2. Carlo Secchi, Alberto Belladonna. Infrastructure in a Changing World. Trends and Challenges. First edition. 2020. 207 p.

3. Козик В. В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2002. 406 с.

4. Головань О. О., Коваленко Н.М. Міжнародні транспортні перевезення : навч.-метод. посіб. для студ. освіт.-кваліф. рівня "бакалавр" напр. підгот. "Менеджмент" проф. спрям. "Менеджмент ЗЕД. Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 80 с.

5. Дахно І.І., Барановська В.М., Бовтрук Ю.А. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2009. 472 с.

6. Раровська В. В., Останкова Л.А., Акопов С. Е. Біржова діяльність : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. рек. МОНУ. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 144 с.

7. Яхно, Т. П., Лапшина І.А. Міжнародний менеджмент : Навч. посібник. Львів : Компакт - ЛВ, 2005. 304с.

8. Кредісов А. І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : навч. посібник. Київ : ВІРА-Р, 2002. 552 с.

9. Мазаракі А. А., Чаюн Т. І., Мельник Т. М. Міжнародний маркетинг : підручник. Київ : Київ. держ. торг.-економ. ун-т, 2000. 306 с.

10. Багрова І. В., Редіна Н. І, Власюк В. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : підручник для вузів. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 580 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.09.2021).

2. Головне управління статистики у Запорізькій області. URL : <http://www.zp.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.09.2021)

3. Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12> (дата звернення: 20.09.2021)

4. Кабінет міністрів України. URL : <http://www.min.gov.ua> (дата звернення: 12.10.2021)

5. Державна митна служба України. URL : <https://customs.gov.ua/> (дата звернення: 12.10.2021)

6. Запорізька обласна державна адміністрація. URL : <http://www.zoda.gov.ua> (дата звернення: 14.11.2021)

7. База УКТ ЗЕД. URL : <https://rastamozhka.magnit.one/opredelenie-koda-uktzed> (дата звернення: 14.11.2021)